

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **R. L.,** zastoupeného JUDr. Jiřím Marvanem, advokátem se sídlem Praha 1, Jungmannova třída 16/737, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 59 Az 118/2003 o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2003 č. j. OAM-5708/VL-20-15-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 4. 2004 č. j. 59 Az 118/2003–17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátu JUDr. Jiřímu Marvanovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 9. 4. 2004 č. j. 59 Az 118/2003 - 17 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2003 č. j. OAM-5708/VL-20-15-2003, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení

azylu jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v odůvodnění rozsudku zejména uvedl, že skutečnosti uváděné žalobcem jednoznačně svědčí o tom, že žalobce neopustil vlast z důvodu pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství nebo politického přesvědčení. Žalobce sám jako jediný důvod uvedl tu skutečnost, že ve vlasti měl potíže ekonomického charakteru, o udělení azylu požádal, aby legalizoval svůj pobyt v České republice. Jde o důvody nerozhodné z hlediska řízení o udělení azylu. Podle názoru krajského soudu měl žalovaný správní orgán dostatečné podklady pro posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žádosti žalobce o udělení azylu v České republice. Z hlediska výkladu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu v souvislosti s ustanovením § 12 zákona o azylu se krajský soud plně ztotožnil s názorem vysloveným žalovaným v napadeném rozhodnutí.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvody uvedené v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen “s. ř. s.“). Stěžovatel namítá, že krajský soud posoudil jeho případ v rozporu s platným právním řádem, a to zejména v rozporu se zákonem o azylu. Krajský soud vycházel při svém rozhodování pouze z napadeného rozhodnutí žalovaného správního orgánu a tím dospěl k nesprávnému právnímu názoru o důvodu k neudělení azylu. Kdyby se krajský soud podrobně zabýval důvody stěžovatelovy žádosti o udělení azylu, musel by dle názoru stěžovatele dospět k závěru, že problémy s pobytem v jeho vlasti vážně existují a mají politický podtext. Vzhledem k tomu, že stěžovateli hrozí vězení a nelze vyloučit i ohrožení jeho života, není možné o tomto předložit důkazy, které by osobně obstaral, neboť domů se vrátit nemůže. Stěžovatel se dále domnívá, že neměl v řízení o žalobě náležité právní zastoupení a krajský soud se ani nepokusil získat z Ukrajiny důkazy ohrožení stěžovatelova života vězněním, případně i fyzickým násilím, a to v důsledku jeho politických názorů, a rovněž se nepokusil zjistit, zda by nepřicházela v úvahu možnost udělit stěžovateli humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak napadený rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem, a odkazuje na správní spis ve věci. Stěžovatelem v kasační stížnosti uváděné důvody politického charakteru shledává žalovaný účelovými a navíc uplatněnými nově, ač je stěžovatel mohl uplatnit již v předchozích fázích řízení ve věci. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout a nepřiznat jí odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 30. 10. 2003 žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že Ukrajinu opustil, protože si chtěl vydělat peníze a podívat se do České republiky, na Ukrajině je práce velmi špatně placená. Stěžovatel dále uvedl, že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, o azyl žádá, aby si zde legalizoval pobyt. V pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 4. 11. 2003 stěžovatel popsal svá zaměstnání na Ukrajině, přičemž uvedl, že měl finanční problémy a neviděl tam žádnou budoucnost, se státními orgány ve vlasti problémy neměl a v případě návratu se ničeho neobával. Stěžovatel rovněž zopakoval, že žádá o azyl, protože chce v České republice nadále žít a pracovat legálně.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žádost o udělení azylu lze zamítnout jako zjevně nedůvodnou v případech taxativně vymezených v ustanovení § 16 odst. 1 zákona o azylu. Podle § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 téhož zákona.

Stěžovatel v kasační stížnosti především namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se soud v předcházejícím řízení zabýval, je otázka, zda skutečnosti, které stěžovatel v rámci řízení o udělení azylu uváděl, svědčí tomu, že by ve vlasti mohl být vystaven pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že v rámci správního řízení o udělení azylu nevyšlo najevo, že by se stěžovatel ve státě původu musel důvodně obávat pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, neboť stěžovatel jako důvody pro udělení azylu uváděl toliko ekonomické potíže, které jej provázely ve vlasti, snahu pracovat v České republice a legalizovat si zde pobyt. Je zřejmé, že žalovaný zcela správně aplikoval ve věci ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, přičemž krajský soud správně projevil s jeho postupem souhlas. Vzhledem k uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal stěžovatelem uplatněný důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. oprávněným.

V kasační stížnosti stěžovatel nově tvrdí, že měl ve vlasti problémy politického charakteru, že mu hrozí vězení a nelze vyloučit i ohrožení jeho života, a že krajský soud se ani nepokusil získat z Ukrajiny důkazy ohrožení stěžovatelova života vězněním, případně i fyzickým násilím. Z předloženého správního spisu ve věci však plyne, že v žádosti o udělení azylu ani v následném pohovoru se stěžovatel o citovaných skutečnostech vůbec nezmínil, naopak uváděl, že ve vlasti žádné problémy se státními orgány neměl a v případě návratu do vlasti se ničeho neobával. Uvedené skutečnosti stěžovatel nenamítal ani v rámci řízení o žalobě u krajského soudu. Jelikož Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, nelze k citovaným skutečnostem, uplatněným teprve v kasační stížnosti, přihlížet.

Co se týče námitky stěžovatele, že krajský soud se ani nepokusil zjistit, zda by nebylo možné udělit mu humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že pokud je žádost o azyl zamítnuta správním orgánem jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 zákona o azylu, nelze současně rozhodovat o splnění podmínek dle § 12 zákona o azylu, neboť správní orgán rozhodl konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého ze zákonných důvodů pro udělení azylu. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Pokud tedy žádost stěžovatele o udělení azylu byla žalovaným zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona, žalovaný vůbec nerozhodoval o možnosti udělení

humanitárního azylu dle § 14 téhož zákona, a proto tuto možnost správně nezvažoval ani krajský soud v rámci přezkumu rozhodnutí žalovaného.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti výslovně uplatnil rovněž důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), c) a d) s. ř. s., citované důvody podání kasační stížnosti však dále nijak blíže nespecifikoval, proto se jimi v tomto rozsahu a za uvedené situace nemohl Nejvyšší správní soud zabývat.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Krajský soud v Ostravě stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, náklady řízení v tomto případě hradí stát. Náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby v částce 2000 Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění) a v náhradě hotových výdajů v částce 150 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 2150 Kč. Tato částka bude zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce JUDr. Jiřího Marvana do 1 měsíce od právní moci rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu